

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

กิจกรรมของการวิจัยในระยะที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยการแจกแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลของชนเผ่าลื้อ เพื่อทำการสำรวจข้อมูลของชุมชนทั้ง 81 ครัวเรือน ดังนี้

1. แบบสอบถามเพื่อสำรวจรายครัวเรือน ได้แจกแบบสอบถามทุกครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน เพื่อสำรวจถึงข้อมูลครอบครัว ข้อมูลที่ดินทำกิน อาชีพการเกษตร อาชีพแปรรูป /หัตถกรรม อาชีพค้าขาย อาชีพบริการ รายได้รวมของครอบครัว หนี้สินของครอบครัว พันธุ์พืชในที่ดินของครอบครัว ความชำนาญของครอบครัวและเครือญาติ

2. แบบสอบถามสุขภาพชุมชน ได้แจกแบบสอบถามทุกครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน เพื่อสำรวจเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และการบำบัดรักษาฟื้นฟู หมอพื้นบ้านในชุมชน ปัจจัยที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในชุมชน

3. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ได้สัมภาษณ์ผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน พระสงฆ์ จำนวน 4 รูป ครู จำนวน 6 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 20 คน รวม 50 ฉบับ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อค้นหาประวัติศาสตร์ชุมชน วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ในชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว

4. แบบบันทึกรายรับของครัวเรือน ได้แจกครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบรายได้ทั้งหมดที่ครัวเรือนหาได้ในรอบ 1 เดือน

5. แบบบันทึกรายจ่ายของครัวเรือน ได้แจกครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบรายจ่ายทั้งหมดที่ครัวเรือนใช้จ่ายไปในรอบ 1 เดือน

6. แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุข เกี่ยวกับโครงการประเมินบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของบ้านน้ำเงิน แจกครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน

7. แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ ได้แจกครัวเรือนละ 1 ฉบับ จำนวน 81 ครัวเรือน

กิจกรรมในการดำเนินการวิจัย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของชุมชน ณ ห้องประชุมประจำชุมชน (ห้องกรบ้าน) ของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) การเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ของชุมชนเพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงและถูกต้องนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีและกระบวนการในการดำเนินการ โดยการศึกษาแบบผสมผสานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าสู่ชุมชนด้วยการเปิดเวทีประชุมทุกครัวเรือนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวิจัย จากนั้นใช้การสังเกตทั้งมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์พูดคุยอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การใช้เอกสารในการศึกษาหาประวัติชุมชน การสนทนากลุ่มเพื่อระดมความคิดร่วมกับชุมชน การจดบันทึกต่างๆ เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้นำการสนทนาด้วยการตั้งประเด็นคำถามและกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สำหรับผู้ช่วยผู้วิจัยจะทำการบันทึกข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงโดยเทปบันทึก อีกทั้งสังเกตและบันทึกภาพด้วย ทั้งนี้ก่อนที่จะดำเนินการผู้วิจัยได้แนะนำตัวและทีมงานตลอดแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วจึงบันทึกข้อมูลและถ่ายภาพ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลชุมชนมาตรวจสอบข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพตรวจสอบด้วยการใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า ด้วยการถอดเทปและจากการจดบันทึกของผู้ช่วยวิจัยอีก 2 คน นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้เปรียบเทียบจากผู้ที่เคยให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้นำชุมชนและนักพัฒนาด้วยการสัมภาษณ์ซ้ำ ส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยพิจารณาเนื้อหาและตีความแล้วจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา (Category) แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นประเด็นร่วมและประเด็นหลัก (Theme) และอธิบายเนื้อหา (Text) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในระยะที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

1. ที่ตั้ง บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) อยู่ห่างจากเทศบาลเมืองเวียงจันทน์ทางทิศใต้ 12 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในหุบเขาเป็นที่ราบห้วยแอ่งกระทะมีภูเขาล้อมรอบ ตั้งอยู่ที่ Coordinaters 20 34 00 N-20 36 00 และ N 101 03 00 E – 101 05 00 E บริเวณที่ราบสูงประมาณ 680-700 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีชายแดนติดกับ 4 บ้าน คือ

ทิศเหนือติดกับภูเขาและบ้าน โพนทอง

ทิศใต้ติดกับบริษัท ขุดค้นถ่านหินเวียงจันทน์ จำกัด กับบ้านสะโกน

ทิศตะวันออกติดกับบ้าน ไลลอด

ทิศตะวันตกติดกับบ้านปางชายและภูเขา

2. ลักษณะภูมิอากาศ ในชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เป็นแบบร้อนชื้น มี 3 ฤดู คือ

2.1 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน-มิถุนายน มีอุณหภูมิประมาณ 20-24 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดประมาณ 30-40 องศาเซลเซียส

2.2 ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-กันยายน เฉลี่ยปริมาณฝน 2,400-2,800 มิลลิเมตร ปริมาณฝนในฤดูฝนนี้มี 80-90% ของปริมาณน้ำฝนในเขตนี้มีอุณหภูมิเฉลี่ย 20-25 องศาเซลเซียส และมีบางครั้งอากาศหนาวถึงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์

2.3 ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม-มีนาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 5-15 องศาเซลเซียส

3. การจัดตั้งของอำนาจการปกครองบ้านและองค์การจัดตั้งมหาชน ในปัจจุบันมีประชากร 337 คน ชาย 143 คน หญิง 194 คน มี 81 หลังคาเรือน จำนวน 113 ครอบครัว ดังนี้

- 3.1 อำนาจปกครองบ้าน 3 คน
- 3.2 สมาชิกพรรค 9 คน
- 3.3 แนวร่วม 3 คน
- 3.4 สมาชิกวัยหนุ่ม 3 คน
- 3.5 สมาชิกวัยสาว 3 คน
- 3.6 สหพันธ์แม่หญิง 4 คน
- 3.7 ตำรวจบ้าน 9 คน มีอาวุธ 3 กระบอก
- 3.8 ฝ่ายป้องกันความสงบบ้าน 6 คน มีอาวุธ 1 กระบอก
- 3.9 หน่วยไกล่เกลี่ยชั้นบ้าน 7 คน

4. การงานด้านแนวคิดการเมือง มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ระยะเวลาที่ผ่านมาอำนาจการปกครองบ้านได้ถือเอางานการเมืองเป็นแนวคิดหลัก การศึกษาถือเอาแนวคิดการเมืองให้ประชาชนอบรมการเมือง แนวคิดให้ประชาชนมีแนวคิดยึดมั่นต่อการนำพาของพรรค ชิมซับต่อแนวทางการเปลี่ยนแปลงใหม่ของพรรคในแต่ละระยะ

4.2 ทำให้แต่ละครอบครัวมีความอบอุ่น มั่นคง ทำการผลิตสร้างเศรษฐกิจ ครอบครัวให้หลุดพ้นออกจากความยากจน คู่มตนเอง พึ่งตนเอง และสร้างความเข้มแข็งด้วยตนเอง

5. การงานด้านเศรษฐกิจ อำนาจการปกครองบ้านและองค์การจัดตั้งทุกภาคส่วนก็ได้สนับสนุนให้ประชาชนทำนา ปลูกต้นไม้ให้ผล และพืชชนิดอื่นๆ เพื่อคู่มตนเอง และกลายเป็นสินค้าเพิ่มรายรับภายในครอบครัว มีรายละเอียดดังนี้

- 5.1 บ้านน้ำเงินมีเนื้อที่ทั้งหมด 110,000 เฮ็กตาร์
- 5.2 เนื้อที่นาทั้งหมด 48 เฮ็กตาร์ ได้รับผลผลิต 182,400 ตัน/ปี เฉลี่ยหนึ่งคนจะได้อข้าว 423.96 กิโลกรัม/ปี/คน
- 5.3 สวนยางพารา 58 เฮ็กตาร์
- 5.4 สวนไม้กฤษณา 12 เฮ็กตาร์
- 5.5 สวนส้ม 12 เฮ็กตาร์
- 5.6 ร้านขายของ 12 ร้าน, ร้านขายอาหาร 2 ร้าน
- 5.7 รถ 4 ล้อขึ้นไปมี 16 คัน

5.8 รถจักรยานยนต์ 58 คัน

5.9 รถแทรกเตอร์ รถไถนาเดินตาม 48 คัน

5.10 โรงสีข้าว 35 โรง

5.11 บ่อปลา 11 บ่อ

5.12 ควาย วัว 56 ตัว, หมู 170 ตัว และสัตว์ปีก 3,000 กว่าตัว

5.13 เฉลี่ยรายรับจะได้ 1,859,000 กีบ/ปี/คน (ประมาณ 7,400 บาท/ปี/คน)

5.14 เครื่องตัดหญ้า 80 เครื่อง

6. งานด้านวัฒนธรรมและสังคม มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 บ้านน้ำเงิน เป็นบ้านชนเผ่าลื้อ ศาสนาพุทธ มีวัด 1 แห่ง มีพระสงฆ์ประจำวัด 4 รูป นอกจากมีการทำบุญทำทานตามจารีตประเพณีศาสนาพุทธแล้ว ถือประเพณีเครื่องลูกหลาน (ผู้ชาย) อายุ 10 ปี ขึ้นไปจะต้องบวชก่อนมีครอบครัว หลังการแต่งงานจะอยู่ฝ่ายใดก็ได้ แต่ตามประเพณี สามปีไป สามปีกลับ (เป็นเขยสามปี, เป็นสะใภ้สามปี) และยังเชื่อถือผี เช่น ผีพ่อแม่ ผีเรือน ผีบ้าน โดยเฉพาะผีเมือง แต่ละปีถึงเดือน 5 ของทุกๆ ปี จะต้องได้เลี้ยงผีเมือง 1 ครั้ง มีควาย หมู หรือไก่ ถวาย คนในห้ามออก คนนอกห้ามเข้าหมู่บ้าน 3-7 วัน ถึงเดือน 4 ทุกๆ ปี ได้เล่นบุญปีใหม่ และเดือน 7-10 ของทุกๆ ปี ทำบุญเข้าพรรษาและออกพรรษา

6.2 บ้านน้ำเงิน เป็นบ้านวัฒนธรรมของเมือง ซึ่งได้ผ่านมาตรฐาน เงื่อนไขเกี่ยวกับการสร้างคน ครอบครัว และบ้านวัฒนธรรม ครั้งที่ 03/07/2008 จนมาถึงวันที่ 07/11/2008 ทางคณะผู้รับผิดชอบภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐ ได้แก่ เมืองและบ้าน ได้ลงประเมินผลครอบครัววัฒนธรรมในจำนวน 81 หลังคาเรือน ประเมินได้ 78 หลังคาเรือน คิดเป็น 96.29%

7. งานการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

7.1 โรงเรียนประถมศึกษา

7.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา ตั้งแต่อนุบาล – ป.5

7.1.2 อาคารเรียน 3 หลัง ครูสอน 6 คน หญิง 5 คน

7.1.3 มีนักเรียนทั้งหมด 95 คน หญิง 52 คน

7.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา

7.2.1 มัธยมศึกษา ม. 1- ม. 4

7.2.2 ห้องเรียน 1 หลัง หอพักครู 1 หลัง

7.2.3 นักเรียน 128 คน หญิง 71 คน

7.2.4 ครูสอน 7 คน หญิง 1 คน

8. งานสาธารณสุข มีรายละเอียดดังนี้

8.1 มีสถานอนามัย 1 แห่ง พนักงานประจำสถานอนามัย 2 คน ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 คน หญิง 1 คน มีห้องพักพนักงาน 2 ห้องนอน ห้องตรวจโรค 1 ห้อง และห้องนอนคนไข้ 1 ห้อง มี 2 เตียงนอน รวมมูลค่ากองทุนยาทั้งหมด 16,148,000 กีบ (ประมาณ 64,000 บาท)

8.2 มีหมอตําแยประจําบ้าน

8.3 มีร้านขายยาชั้น 3 หนึ่งร้าน

8.4 มีแผนที่ของบ้านครบ

8.5 มีหอข่าวสารของบ้าน

8.6 มีเครื่องกระจายเสียงของบ้าน

8.7 มีน้ำสะอาดใช้เพียงพอ

8.8 มีส้วม 81 ส้วม คิดเป็น 100%

8.9 บริเวณบ้านสะอาด 78 หลังคาเรือน 96%

8.10 ย้ายคอกสัตว์ออกจากใต้ถุนบ้าน 80 หลัง 99%

8.11 มีหลุมขยะ 81 หลังคาเรือน 100%

8.12 ถางหญ้าขอบเขตรอบบ้านเป็นประจำ 77 หลังคาเรือน 95%

8.13 มีท่อระบายน้ำเสีย ไม่มีแหล่งเพาะยุง 78 หลังคาเรือน 96%

8.14 ดื่มน้ำต้ม 81 หลังคาเรือน คิดเป็น 100%

8.15 ผู้หญิงตั้งครรภ์ทั้งหมด 10 คน ได้ตรวจครรภ์ และมีบัตรติดตาม 10 คน 100%

8.16 ผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ 15-45 ปี 106 คน วางแผนลูกห่าง 74 คน 70.75%

8.17 แม่ลูกอ่อนให้ลูกกินนมแม่ 4 เดือนขึ้นไป 21 คน 100%

8.18 ผู้หญิง 15-45 ปี 109 คน ได้ฉีดยา TT/มีบัตร 100 คน 91.74%

8.19 เด็กเล็ก 1 วัน-2 ปี 24 คน ได้ฉีดยา/มีบัตร 21 คน 87.5%

8.20 เด็กอายุ 1-5 ปี 48 คน ได้กินยามาพยาธิ และวิตามิน A 48 คน 100%

8.21 จำนวนมุ้งเก่าใช้ในปัจจุบัน 238 หลัง

8.22 จำนวนต้องการมุ้งเพิ่ม 112 หลัง

8.23 ต้องการย้อม 38 หลัง

9. ด้านดีและข้อบกพร่อง

9.1 จุดดี องค์การจัดตั้งของบ้านแต่ละชั้น มีความขยันต่อหน้าที่ของตนเอง และปลุกกระดมประชาชนให้มีความสามัคคีกัน อยู่ใกล้ตัวเมือง มีทางหลวงผ่าน มีโรงเรียน สถานีนอนมัย น้ำสะอาด และประชาชนแต่ละครอบครัวสามารถคุ้มตนเอง

9.2 ข้อบกพร่อง มีประชาชนบางครอบครัวยังไม่เข้าใจและยึดมั่นต่อแนวทางการปรับเปลี่ยนใหม่ของพรรครัฐเท่าที่ควร ซึ่งแสดงออกให้เห็นอยู่ที่ว่า การทำความสะอาด สามสะอาด การรักษาสุขภาพ การนิตยาป้องกัน โรคให้แก่เด็กเล็ก และผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์ อายุแต่ 15-45 ปี คงค้างอยู่จำนวนหนึ่ง

10. แนวทางและแผนการ จะศึกษาอบรมด้านการเมืองและแนวคิดในแต่ละการทำงานต่างๆ ขององค์การจัดตั้งที่เกี่ยวข้องทุกชั้น ให้ประชาชนทุกคนหลุดพ้นออกจากความยากจน การไม่รู้หนังสือ และการที่มีสุขภาพแข็งแรง ในด้านสาธารณสุขมีรายละเอียด ดังนี้

10.1 สร้างหอข่าว 1 หลัง

10.2 จะสืบต่อให้ประชาชนรักษาความสะอาดทุกครอบครัวให้ได้ 100%

10.3 ทำความสะอาดบริเวณบ้าน และถางหญ้า ปัดกวาดให้สะอาด อยู่เสมอ 90%

10.4 ให้แต่ละครอบครัวมีหลุมขยะ 100%

10.5 จะจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนน้ำ

10.6 จะเก็บเงินกองทุนน้ำ

10.7 จะปลุกกระดมให้ผู้หญิงแต่ 15-45 ปี มาฉีดยาให้ได้ 100%

10.8 จะปลุกกระดมประชาชนพาลูกหลานมาฉีดยา และกินยาฆ่าพยาธิ ให้ได้ 100%

10.9 จะย้ายคอกสัตว์ออกจากใต้ถุนบ้านให้ได้ 100%

10.10 การระบายน้ำสกปรก ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ของยุง 100%

11. บรรดามาตรฐานเงื่อนไขของบ้านตัวอย่างด้านสาธารณสุข มีดังนี้

11.1 มีหอข่าวของบ้านด้านงานสาธารณสุข

11.2 มีขบวนการอนามัยสะอาด มีน้ำกินใช้ตลอดปี นำใช้ส้วม มีหลุมขยะ ย้ายคอกสัตว์ออกจากใต้ถุนบ้าน ดื่มน้ำต้มสุก นอนในมุ้ง

11.3 เด็กเล็กกลุ่มเป้าหมายและผู้หญิงอายุแต่ 15-45 ปี ได้รับการหยอดยา ฉีดยา ให้ได้ 95%

- 11.4 เวลาตั้งครรภ์ต้องได้ตรวจและฝากครรภ์ก่อนคลอด (มีบัตร) 1 ครั้ง ขึ้นไป
เวลาคลอดต้องได้รับการทำคลอดจากหมอดำแยที่ได้รับการอบรม หรือ
แพทย์สถานีนามัย โรงพยาบาล
- 11.5 เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไป
- 11.6 เด็กในวัยเจริญเติบโตได้รับการกินยามาพยาธิเพื่อเลี้ยงการขาดสารอาหาร
- 11.7 มี อสบ.หรือหมอชาวบ้าน หมอดำแยที่ได้รับการฝึกอบรม
- 11.8 มีผู้ย่ำประจำบ้านและดำเนินปกติสามารถตอบสนองยาพื้นเมืองจำเป็นได้
(ไม่ขาดทุน)
- 11.9 สามารถรักษาอาการ โรคขั้นพื้นฐานเบื้องต้นได้
- 11.10 บ้านที่ไม่มีครอบครัวค้าขาย หรือนำใช้ยาบ้า ยาเสพติดอย่างเด็ดขาด
- 11.11 บ้านที่มีการโฆษณา ศึกษาอบรม ลูกหลาน สมาชิกในครอบครัวของตน
ให้ใส่หมวกกันน็อกและไม่ขับรถเวลาเมา
12. การประเมินผลการจัดตั้งปฏิบัติของแต่ละบ้าน
- 12.1 ถ้าปฏิบัติได้ครบทุกเงื่อนไขถือว่าดีเด่น สามารถให้ประกาศเป็นบ้าน
สาธารณสุขตัวอย่างนำหน้า
- 12.2 ถ้าปฏิบัติได้มาตรฐานหลักที่ไม่อาจขาดได้ให้ถือว่าเป็นบ้านสาธารณสุข
พื้นฐาน
13. อาชีพ อาชีพหลักสมาชิกชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน คือ การกสิกรรม
ได้แก่ การทำนา และปลูกพืชผักต่างๆ ส่วนเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพรอง ได้แก่ วัว ควาย ส่วนใหญ่
เลี้ยงไว้ใช้งานและขายเป็นรายได้เสริมแก่ครอบครัว ส่วนสุกร เป็ด ไก่ เลี้ยงไว้สำหรับประกอบ
พิธีกรรมต่างๆ รวมทั้งเป็นอาหารในคราวสามัคคีออกแรงร่วมกัน ชนเผ่าลื้อเป็นคนขยันทำมา
หากิน โดยเฉพาะผู้หญิงจะมีความพิเศษ ในเรื่องการปลูกหม่อน เลี้ยงหม่อน ทอผ้า เย็บปักถักร้อย
บางส่วนได้หันไปประกอบค้าขาย สินค้าของชุมชนที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว กระเทียม หอม
ยาสูบพื้นเมือง ถั่วโอ (ถั่วเหลืองหมักคล้ายเต้าเจี้ยว) และพืชผักต่างๆ
14. ประเพณีความเชื่อ ชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน มีประเพณีความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตและ
สังคม ประเพณีเกี่ยวกับอาชีพ ประเพณีทางศาสนา ตลอดจนถึงการประกอบพิธีกรรมในโอกาส
ต่างๆ ซึ่งได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษ จากคำบอกกล่าวถึงประเพณีที่น่าสนใจ คือ
ฮีตคลองประเพณีที่สำคัญ ดังนี้ 1) การเกิด 2) อยู่ช่วง (การเลือกคู่ครอง) 3) กินดองน้อย 4) กิน
แขกแต่งงาน 5) การหย่าร้าง 6) การตาย 7) พิธีส่งผี 8) ความเชื่อเรื่องผี 9) การทำบุญเสาใจบ้าน

10) อ้อขวัญ (เรียกขวัญ) 11) ส่งเคราะห์ (การส่งสิ่งชั่วร้าย) 12) สืบชะตา (สืบชะตาคน สืบชะตาบ้าน) 13) ปู่ตาเจียน (บูชาเทียน) 14) ปู่จ่าข้าวหลักเคราะห์ (พิธีทางศาสนาเพื่อยึดเอาพระรัตนตรัยเป็นสรณะ) 15) แสกนา (การแรกนาของชาวบ้าน) 16) คู่ขวัญควาย 17) คู่ขวัญข้าว 18) ทานข้าวใหม่และกินข้าวใหม่ 19) ปักเฮือน (ประเพณีการปลูกบ้าน) 20) ขึ้นเฮือนใหม่ (ขึ้นบ้านใหม่) 21) ประเพณีปีใหม่ (สงกรานต์ของไทย)

15. สังคมและวัฒนธรรม สภาพสังคมโดยทั่วไปของชุมชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน ยังเป็นสังคมที่ยึดมั่นอยู่ในระบบจารีตประเพณี ความสัมพันธ์ในระบบครอบครัวและเครือญาติ ยังมีความผูกพันกันแน่นแฟ้น ภายหลังแต่งงานแล้วจะอาศัยอยู่กับครอบครัวของฝ่ายภรรยา 3 ปี แล้วกลับไปอยู่กับครอบครัวสามีอีก 3 ปี เรียกว่า “สามปีไปสามปีป้อก” หรือ “สามปีไปสามปีกลับ” หมายถึง เป็นเขยสามปี, เป็นสะใภ้สามปี จึงแยกเรือนออกไปสร้างครอบครัวใหม่ ความผูกพันในระบบเครือญาติและเพื่อนบ้านจะสังเกตได้จากการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในโอกาสต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนแรงงานในลักษณะของการลงแขกหรือเอาแรง การช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของครอบครัว การแบ่งปันผลผลิตให้ซึ่งกันและกัน มีการตั้งบ้านเรือนใกล้ชิดกันแต่ละหลังจะไม่มีรั้วรอบขอบชิด เปิดโล่งให้สามารถไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวก พื้นฐานทางสังคมของชนเผ่าลื้อจะยึดมั่นศรัทธาในพระพุทธศาสนา วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน มีพิธีทำบุญที่สำคัญ ได้แก่ เทศกาลเข้าพรรษา ในระหว่างพรรษามีการทำบุญในวันธรรมสวนะ คนเฒ่าคนแก่ไปฟังธรรมจำศีลเจริญภาวนาอยู่ที่วัด ในเทศกาลออกพรรษามีพิธีสุมาโหลง เพื่อขอขมาแก่พระภิกษุสามเณรที่อาจมีการล่วงเกินในระหว่างจำพรรษา มีการทำบุญทานดอกไฟถวายเป็นพุทธบูชา นอกจากนี้มีการทำบุญทานข้าวห่อสลาก เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปยังพ่อ แม่ และบุพการีที่ล่วงลับไปแล้ว รวมทั้งทานอุทิศให้แก่วัว ควาย ที่ใช้งานจนแก่เฒ่า เมื่อตายไปจะนำเขาควายไปตั้งไว้หน้าพระประธานในวิหารเพื่อจุดเทียนบูชาพระพุทธรูป เป็นการรำลึกถึงบุญคุณที่ได้ใช้แรงงานทำไร่ไถนาเลี้ยงครอบครัว ค่านิยมในการบวชของชนเผ่าลื้อลูกหลาน (ผู้ชาย) อายุ 10 ปีขึ้นไป จะต้องบวชก่อนมีครอบครัว จะนิยมบวชสามเณรมากกว่าอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ในระหว่างเป็นสามเณรสามารถออกไปใช้แรงงานช่วยเหลือครอบครัวทำงานในไร่มาได้ตามความเหมาะสม และสามารถไปเรียนหนังสือในโรงเรียนร่วมกับนักเรียนได้ตามปกติ

16. สภาพเศรษฐกิจชุมชน รายได้หลักของสมาชิกชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน นั้น ได้มาจากการขายสัตว์เลี้ยง ได้แก่ หมู วัว ควาย ขายเป็นหลักที่เหลือจากการบริโภค และขายผลผลิตทางการเกษตรอีกเพียงเล็กน้อย รวมทั้งเก็บหาของป่าตามฤดูกาลมาขายเป็นรายได้เสริม เนื่องจากในปี 1994 เริ่มนำเอายางพาราจากจีนมาส่งเสริมให้ชุมชนปลูกนั้น ทำให้ปัจจุบันนี้ได้

เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเช่นเดียวกับเขตปกครองสิบสองปันนาของจีน นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชผักสวนครัว หอม กระเทียม ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ยาสูบพื้นเมืองเพื่อนำไปขายในเมือง

17. โครงสร้างทางสังคม ชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน ประกอบด้วยผู้นำที่เป็นทางการและผู้นำตามธรรมชาติ ผู้นำที่เป็นทางการ ได้แก่ นายบ้าน รองนายบ้าน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของทางการในการปกครองดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยทั่วไป แนวโสมบ้าน ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาแก่นายบ้านและคณะ อำนาจการปกครองจัดตั้งพื้นฐานซึ่งเป็นคณะกรรมการของหมู่บ้าน คณะชาวหนุ่มเป็นกองกำลัง ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบของหมู่บ้าน สหพันธ์แม่หญิง ดูแลเกี่ยวกับครอบครัวและเด็ก ในด้านสวัสดิภาพความเป็นอยู่และการส่งเสริมอาชีพการปกครองระดับหมู่บ้านจะเชื่อมโยงไปยังเมืองและแขวง ส่วนผู้นำตามธรรมชาติ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ของหมู่บ้าน ได้แก่ ปู่อาจารย์ ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางด้านศาสนาพิธีหมอยาพื้นเมือง ผู้อาวุโสของหมู่บ้าน และพระภิกษุสงฆ์ ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงให้สมาชิกของสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข การควบคุมทางสังคมรัฐบาลจะใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือควบคุมกลไกทางสังคมให้เป็นไปตามนโยบายของพรรคและรัฐ โดยผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านที่เรียกว่าอำนาจการปกครองจัดตั้งพื้นฐานที่ประกอบด้วยนายบ้าน รองนายบ้าน แนวโสม ชาวหนุ่ม และสหพันธ์แม่หญิง ในขณะเดียวกันก็มีการควบคุมทางสังคมในชุมชน โดยใช้จารีตประเพณีดั้งเดิมเป็นบรรทัดฐานในการควบคุมสังคม แต่พิธีกรรมทางสังคมบางอย่างที่รัฐเห็นว่าเป็นสิ่งมกมายล่าช้า และสิ้นเปลืองก็จะถูกห้ามประกอบพิธีกรรมหรือลดขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรมลง

18. ปัญหาของชุมชน

จากการลงพื้นที่ของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ทำการประสานกับภาคส่วนเกี่ยวข้องของรัฐ เมือง นายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) และคณะกรรมการปกครองหมู่บ้าน (คณะกรรมการหมู่บ้าน) ไว้ล่วงหน้า จากนั้น นายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) ได้ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้าน (ชาวบ้าน) ได้เข้าร่วมประชุมในวันที่ 17 มิถุนายน 2009 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมประจำชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) เมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้มีชาวบ้านเริ่มเข้ามาในบริเวณห้องประชุม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ให้ชาวบ้านลงชื่อเพื่อเป็นการลงทะเบียน รวมจำนวนทั้งหมด 81 ครัวเรือน หลังจากนั้นได้เริ่มดำเนินการประชุมโดยการแนะนำตัวของผู้วิจัยและได้แจ้งหัวข้อในการทำงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว

(สปป.ลาว) จากนั้นได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้

จากนั้น ท่านโทม่อ่าวัต นายบัวบ (นายโหมคำพัด ผู้ใหญ่บ้าน) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการจัดประชุมว่า

“เนื่องจากผู้วิจัยได้เข้ามาในพื้นที่และทำการสำรวจชุมชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน พบว่าเป็นชุมชนที่ควรได้รับการพัฒนา เนื่องจากชุมชนมีอาชีพหลัก คือ ชาวนาและเกษตรกรรม ในบ้านน้ำเงินมีครอบครัวยากจน จำนวน 4 ครอบครัว และเป็นบ้านที่มีเหมืองถ่านหินมากเป็นอันดับหนึ่งของแขวงหลวงน้ำทา ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้แก่ เหมืองถ่านหินของ บริษัท ชุคคั้นถ่านหินเวียงภูคา จำกัด จากนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ บริษัท ชุคคั้นถ่านหินเวียงภูคา จำกัด ได้รับสัมปทานชุคคั้นถ่านหินบริเวณกลุ่มบ้านน้ำเงิน (บ้านน้ำเงิน บ้านสะ โคน และบ้าน ไล่ ลอด) เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นการลงทุนของนักธุรกิจต่างประเทศ คือ ประเทศไทย ในเขตสัมปทานดังกล่าว บริษัท ชุคคั้นถ่านหินเวียงภูคา จำกัด มีแผนในการพัฒนาแหล่งถ่านหิน บ้านน้ำเงินให้เป็นโครงการตัวอย่างและเป็นการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ให้เป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจสามารถสร้างรายได้ให้ประเทศชาติของลาว ตลอดจนทั้งเป็นการสร้างงานให้ประชาชนหลายร้อยคนมีรายได้ ไปเลี้ยงดูครอบครัวอย่างมั่นคง อันจะนำมาซึ่งความอยู่ดีกินดี ทั้งได้ถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรหนัก เพื่อเป็นการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีความรู้มากยิ่งขึ้น ส่วนทางด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อม บริษัทฯ ถือเป็นนโยบายสำคัญยิ่ง ได้เอาใจใส่ปฏิบัติการรักษาตามแนวทางแบบสากล เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อประชาชนและธรรมชาติ ที่อยู่ใกล้เคียง ดังคำขวัญของบริษัทฯ ที่ว่า “มุ่งมั่นพัฒนาควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม” เพื่อเป็นการตอบแทนและรู้บุญคุณประเทศชาติและสังคม ของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ซึ่งผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้จัดการฝ่ายบริหารของ บริษัท ชุคคั้นถ่านหินเวียงภูคา จำกัด และได้ทำงานอยู่ในประเทศลาวเป็นระยะเวลาเริ่มจากปี 1994 จึงได้ศึกษาบริบทของบ้านน้ำเงิน พบว่า เป็นบ้านหนึ่งของเมืองเวียงภูคาอยู่ในเป้าหมายต้องได้รับการพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจน ประชาชนยังประสบปัญหา ความยากจน ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ปัญหาที่พบในชุมชนที่ประชาชนต้องการแก้ปัญหา ได้แก่ 1) ปัญหาทางด้านสาธารณสุข พบว่า ประชาชนยังขาดห้องส้วม น้ำดื่มที่ไม่สะอาด บริเวณบ้านไม่

สะอาด มีคอกสัตว์อยู่ใต้ถุนบ้าน ไม่มีหลุมขยะ ยังไม่มีระบบระบายน้ำ หมู่บ้านบริเวณเขตรอบบ้านยังรก ทุกครอบครัวยังนอนไม่กางมุ้ง เด็กอายุ 2 ขวบยังฉีดยาไม่ครบ ผู้หญิงอายุ 15-45 ปี ยังฉีดยาไม่ครบยังไม่มีการวางแผนครอบครัว สตรีมีครรภ์ยังไม่ได้รับการฝากครรภ์ คลอดลูกกับหมอดำแยที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม เด็กเกิดใหม่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยนมแม่อย่างต่ำ 6 เดือน 2) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนยังมีรายได้น้อยทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ยังขาดแคลนอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค ภายในครัวเรือน

ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและได้ขออนุญาตทำการวิจัยในพื้นที่บ้านน้ำเงิน นายบ้านเองก็มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง จึงได้เชิญทุกท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อให้เสนอปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหาาร่วมกันในการพัฒนาชุมชนต่อไป”

ผลการประชุมในการศึกษาปัญหา พบว่า ประเด็นปัญหามากมายหลายปัญหา แต่ผู้วิจัยได้นำมาเฉพาะประเด็นหลักๆ ดังนี้

จากการประชุม ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม (นายใหม่แยง ผู้อาวุโสของบ้าน) ได้ขออนุญาตที่ประชุม โดยกล่าวว่า “ข้าพเจ้าขอสรุปปัญหาที่พบในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งชุมชนของพวกเราพบปัญหาเหล่านี้และไม่สามารถแก้ไขได้ คือ 1) ไม่สามารถสกัดกั้นการเกิดโรคที่มักเกิดขึ้นตามฤดูกาล ทำให้สภาพการเจ็บป่วยของประชาชนเพิ่มขึ้นไม่ลดลง 2) สภาพแวดล้อมของครอบครัว และบ้านเรือนไม่สะอาดตา 3) ชุมชนไม่สามารถเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาสุขภาพด้วยตนเองให้มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ขึ้นได้ 4) ชุมชนไม่ได้พัฒนาครอบครัว-บ้านให้มีสภาพดำรงชีวิตที่ดีขึ้นได้ 5) ชุมชนไม่ได้สร้างเงื่อนไขไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจน”

19. ความต้องการของชุมชน

การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) บ้านน้ำเงิน เพื่อเชิญชวนลูกบ้าน (ชาวบ้าน) เข้าร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการในวันที่ 30 มิถุนายน 2009 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุมประจำชุมชน (ห้องการบ้าน) ชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในการประชุมในครั้งนี้ นายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) เป็นประธานในการดำเนินการจัดประชุม โดยการกล่าวแนะนำตัวผู้วิจัยพร้อมกับคณะผู้วิจัย จากนั้นประธานได้กล่าวนำเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน ให้สามารถพัฒนาชุมชนในด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจให้สามารถพึ่งตนเองได้ และได้กล่าวว่า

“หมู่บ้านของพวกเราเป็นหมู่บ้านที่ควรได้รับการพัฒนา ชุมชนในด้าน สาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้ชุมชนของพวกเรามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งขณะนี้ เป็นโอกาสที่ดีของพวกเราที่จะได้สะท้อนถึงปัญหาของชุมชนและยังได้บอกถึงความต้องการที่แท้จริงของชุมชนด้วย โดยผ่านงานวิจัยของ คุณสุวิดา ตัณฑประศาสน์ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

นางดวงแก้ว บัณฑิตอัครวิทย์ (นางแสงปิ่น เป็นหัวหน้ากลุ่มสตรี) ได้เสนอในที่ประชุมว่า “ปัญหาทางด้านสาธารณสุข พบว่า ประชาชนยังขาดห้องส้วม น้ำดื่มที่ไม่สะอาด บริเวณบ้านไม่สะอาด มีคอกสัตว์อยู่ใต้ถุนบ้าน ไม่มีหลุมขยะ ยังไม่มีระบบระบายน้ำ หมู่บ้านบริเวณเขตรอบบ้านยังรก ทุกรอบครัวยังไม่กางมุ้ง เด็กอายุ 2 ขวบยังฉีดยาไม่ครบ ผู้หญิงอายุ 15-45 ปี ยังฉีดยาไม่ครบ ยังไม่มีการวางแผนครอบครัว สตรีมีครรภ์ยังไม่ได้รับการฝากครรภ์ คลอดลูกกับหมอตำแยที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม เด็กเกิดใหม่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยนมแม่อย่างต่ำ 6 เดือน”

ท่านไชยมงคล บัณฑิตอัครวิทย์ (นายใหม่เทียม เป็นหัวหน้าชุมชน) ได้เสนอในที่ประชุมว่า “ปัญหาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนยังมีรายได้น้อยทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ยังขาดแคลนอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค ภายในครัวเรือน จึงต้องการให้ส่งเสริมอาชีพ แก่ชุมชน ดังนี้ การเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ ปลา และการเกษตรกรรม เช่น การเพาะเห็ด การปลูกพืชผักต่างๆ ”

สรุปประเด็นในการประชุม ท่านไชยมงคล บัณฑิตอัครวิทย์ (นายใหม่คำพัด เป็นผู้ใหญ่บ้าน) ได้ตามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมถึงแนวทางในการพัฒนาโดยตั้งประเด็นหัวข้อในการประชุมเอาไว้ คือ การหารูปแบบกิจกรรมที่ลูกบ้าน (ชาวบ้าน) ต้องการในการพัฒนา โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกว่ากิจกรรม/โครงการใดเป็นที่ต้องการของสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมนำเสนอกิจกรรม/โครงการ วิธีดำเนินการ ความเป็นไปได้ของกิจกรรม/โครงการ และลงความเห็นในแต่ละกิจกรรม โดยวิธียกมือเห็นด้วย พบว่า ชาวบ้านต้องการความรู้เกี่ยวกับด้านสาธารณสุขเพื่อการดำรงชีวิตให้ถูกสุขลักษณะและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และต้องการมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เพื่อนำไปฝึกปฏิบัติในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และการออม ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละความต้องการด้านกิจกรรม/โครงการในการพัฒนาชุมชน

ข้อ	กิจกรรม/โครงการ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
	ด้านสาธารณสุข			
1.	โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	81	100.00	1
	ด้านเศรษฐกิจ			
2.	การเพาะเห็ด	45	56.00	4
3.	การเลี้ยงหมู	50	62.00	3
4.	การเลี้ยงไก่	60	74.00	2
5.	การเลี้ยงกบ	40	50.00	6
6.	การเลี้ยงปลา	42	52.00	5
7.	ปลูกพืชผักสวนครัว	39	48.00	7

จากตารางที่ 1 พบว่า หัวหน้าครัวเรือนต้องการเรียนรู้กิจกรรม/โครงการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตามความต้องการมากไปหาน้อย ตามลำดับ ประกอบไปด้วยการจัดอบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ ดังนี้ โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข มากที่สุด (ร้อยละ 100) รองลงมา คือ การเลี้ยงไก่ (ร้อยละ 74) การเลี้ยงหมู (ร้อยละ 62) การเพาะเห็ด (ร้อยละ 56) การเลี้ยงปลา (ร้อยละ 52) การเลี้ยงกบ (ร้อยละ 50) และการปลูกพืชผักสวนครัว (ร้อยละ 48) ตามลำดับ

ผลจากการเชิญชวนลูกบ้าน (ชาวบ้าน) จำนวน 81 ครัวเรือน ของชุมชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) เพื่อประเมินความต้องการของชุมชนกำหนดรูปแบบการพัฒนาชุมชน ผู้วิจัยได้นำเอาผลจากการประชุมประชาคมสำรวจความต้องการมาเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยการจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข
2. การเลี้ยงไก่
3. การเลี้ยงหมู
4. การเพาะเห็ด
5. การเลี้ยงปลา

6. การเลี้ยงกบ

7. การปลูกพืชผักสวนครัว

สรุปผลการศึกษาระยะที่ 1 ของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของบ้านน้ำเงิน มีประชากร 337 คน หญิง 194 คน มี 81 หลังคาเรือน จำนวน 113 ครอบครัว นับถือศาสนาพุทธ เป็นบ้านวัฒนธรรมของเมือง ซึ่งได้ผ่านมาตรฐาน เงื่อนไขเกี่ยวกับการสร้างคน ครอบครัว และบ้านวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 03/07/2008 จนมาถึงวันที่ 07/11/2008 ทางคณะผู้รับผิดชอบภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐ ได้ลงประเมินผลครอบครัววัฒนธรรม ในจำนวน 81 หลังคาเรือน ประเมินได้ 78 หลังคาเรือน คิดเป็น 96.29% ในด้านสาธารณสุขนั้น ภาครัฐมีโครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข ซึ่งมีแนวทางดังนี้ 1) สร้างหอข่าว 1 หลัง 2) จะสืบต่อให้ประชาชนรักษาความสะอาดทุกครอบครัวให้ได้ 100% 3) ทำความสะอาดบริเวณบ้าน และถางหญ้า บัดกวาดให้สะอาดอยู่เสมอ 90% 4) ให้แต่ละครอบครัวมีหลุมขยะ 100% 5) จะจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนน้ำ 6) จะเก็บเงินกองทุนน้ำ 7) จะปลูกกระดุมให้ผู้หญิงแก่ 15-45 ปี มาฉีดยาให้ได้ 100% 8) จะปลูกกระดุมประชาชนพาลูกหลานมาฉีดยา และกินยาฆ่าพยาธิให้ได้ 100% 9) จะย้ายคอกสัตว์ออกจากใต้ถุนบ้านให้ได้ 100% 10) การระบายน้ำสกปรก ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ของยุง 100% ส่วนสภาพเศรษฐกิจชุมชน รายได้หลักได้มาจากการขายสัตว์เลี้ยง ได้แก่ หมู วัว ควาย ขายข้าวที่เหลือจากการบริโภค และขายผลผลิตทางการเกษตรอีกเพียงเล็กน้อย รวมทั้งเก็บหาของป่าตามฤดูกาลมาขายเป็นรายได้เสริม

2. ปัญหาของชุมชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ คือ 1) ไม่สามารถสกัดกั้นการเกิดโรคที่มักเกิดขึ้นตามฤดูกาล ทำให้สภาพการเจ็บป่วยของประชาชนเพิ่มขึ้นไม่ลดลง 2) สภาพแวดล้อมของครอบครัว และบ้านเรือนไม่สะอาดตา 3) ชุมชนไม่สามารถเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาสุขภาพด้วยตนเองให้มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ขึ้นได้ 4) ชุมชนไม่ได้พัฒนาครอบครัว-บ้านให้มีสภาพดำรงชีวิตที่ดีขึ้นได้ และ 5) ชุมชนไม่ได้สร้างเงื่อนไขไปสู่การหลุดพ้นจากความยากจน

3. ความต้องการของชุมชนด้านสาธารณสุข มีดังนี้ 1) ประชาชนยังขาดห้องส้วม 2) น้ำดื่มที่ไม่สะอาด 3) บริเวณบ้านไม่สะอาด 4) มีคอกสัตว์อยู่ใต้ถุนบ้าน 5) ไม่มีหลุมขยะ 6) ไม่มีระบบระบายน้ำ 7) หญ้าบริเวณเขตรอบบ้านยังรก 8) ทุกครอบครัวยังนอนไม่กางมุ้ง 9) เด็กอายุ 2 ขวบยังฉีดยาไม่ครบ 10) ผู้หญิงอายุ 15-45 ปี ยังฉีดยาไม่ครบ 11) ยังไม่มีการ

วางแผนครอบครัว 12) สตรีมีครรภ์ยังไม่ได้รับการฝากครรภ์ 13) คลอดลูกกับหมอต้มยำที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม 14) เด็กเกิดใหม่ไม่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยนมแม่อย่างต่ำ 6 เดือน ส่วนความต้องการด้านเศรษฐกิจ มีดังนี้ 1) ประชาชนยังมีรายได้ไม่พอจุนเจือรายจ่าย 2) ยังขาดแคลนอาหาร เครื่องอุปโภค บริโภค ภายในครัวเรือน จึงต้องการให้ส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชน ด้วยการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร ไก่ ปลา และการเกษตรกรรม เช่น การเพาะเห็ด การปลูกพืชผักต่างๆ

สรุปรูปแบบกิจกรรม/โครงการที่ลูกบ้าน (ชาวบ้าน) ต้องการในการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน จำนวน 81 ครัวเรือน โดยการจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข 2) การเลี้ยงไก่ 3) การเลี้ยงหมู 4) การเพาะเห็ด 5) การเลี้ยงปลา 6) การเลี้ยงกบ และ 7) การปลูกพืชผักสวนครัว

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

กิจกรรมของการวิจัยในระยะที่ 2 มีรายละเอียด ดังนี้

วิเคราะห์ในระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ดังนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในการวางแผนแนวทางการดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน โดยมีวิธีการและกระบวนการ ดังนี้

1. แสวงหาผู้สนใจร่วมพัฒนา กลุ่มตัวอย่างที่สนใจเข้าร่วมโครงการตลอดกิจกรรม (25 ครอบครัว) และผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐ นักวิชาการ นักพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน พนักงานบริษัท ชุมชนถ้ำหินเวียงจันทน์ จำกัด และผู้วิจัยได้เข้าร่วมศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชนที่ได้จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ การอภิปรายถกปัญหาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชาวบ้าน ทั้งการสนทนาแลกเปลี่ยนระดับบุคคลและระดับกลุ่ม เพื่อประเมินปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมทั้งประเมินความเป็นไปได้ในด้านทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งทรัพยากรมนุษย์ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และทรัพยากร ธรรมชาติ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการกำหนดแผนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม/โครงการในการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) จำนวน 25 ครอบครัว ที่สนใจร่วมกิจกรรม/โครงการ
ครั้งนี้

1. ท່ານໄຫມ່ຄຳພັດ ນາຍບ້ານ (นายใหม่คำพัด ผู้ใหญ่บ้าน)
2. ທ່ານໄຫມ່ຈອມໃຫຍ່ ຮອງນາຍບ້ານ (นายใหม่จอมใหญ่ ผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้าน)
3. ທ່ານຄຳແອນ ຮອງນາຍບ້ານ (นายคำแอน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน)
4. ທ່ານໄຫມ່ທຽມ ແນວໂຮມບ້ານ (นายใหม่เทียม หัวหน้าชุมชน)
5. ທ່ານໄຫມ່ສິພິມ ຮອງແນວໂຮມບ້ານ (นายใหม่สีพรม รองหัวหน้าชุมชน)
6. ທ່ານຫວ້າຄຳແສງ ຕຳຫວວດບ້ານ (นายหล้าคำแสง ตำรวจบ้าน)
7. ທ່ານສິມໍ ຫົວຫນ້າພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານນ້ຳເງິນ (นายสีมอ หัวหน้าพรรค
รากฐานกลุ่มบ้านน้ำเงิน)
8. ທ່ານໄຫມ່ຈິດ ຫົວຫນ້າຊາວຫນຸ່ມບ້ານ (นายใหม่จิต หัวหน้าเยาวชนบ้าน)
9. ນາງແສງບັນ ຫົວຫນ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ (นางแสงบัน หัวหน้ากลุ่ม
สตรีบ้าน)
10. ທ່ານໄຫມ່ສິງ ຜູ້ນຳດ້ານສາດສະໜາ (นายใหม่สิงห์ ผู้นำด้านศาสนา)
11. ທ່ານແຕມ ຮອງຫົວຫນ້າພັກຮາກຖານກຸ່ມບ້ານ (นายແຕມ รองหัวหน้า
พรรครากฐานกลุ่มบ้าน)
12. ທ່ານຈັນແພ້ງ ຫົວຫນ້າ ປກສ.ກຸ່ມບ້ານ (นายจันท์เพ็ง หัวหน้าตำรวจ
บ้าน)
13. ທ່ານໄຫມ່ແຍງ ຜູ້ອາວຸໂສຂອງບ້ານ (นายใหม่แยง ผู้อาวุโสของชุมชน
บ้าน)
14. ນາງດາວັນ ຄູໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາບ້ານ (นางดาวัน ครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาบ้าน)
15. ທ່ານຄຳຈັນ ຄູປະຖົມສຶກສາບ້ານນ້ຳເງິນ (นายคำจัน ครูประถมศึกษา
บ้านน้ำเงิน)
16. ທ່ານເພືອງ ປກສ.ກຸ່ມບ້ານ (นายเฟื่อง ตำรวจบ้าน)
17. ທ່ານໄຫມ່ຈອມສິງ ລູກບ້ານ (นายใหม่จอมสิง สมาชิกในชุมชน)
18. ທ່ານໄຫມ່ອູບ ຫົວຫນ້າຮັກສານ້ຳລືນ (นายใหม่อูบ หัวหน้าชลประทาน)

19. ท่່วนด่่วน ลูกรบ่่วน (นายเด่น สมาชิกในชุมชน)
 20. ท่ง่วนอุบอ อุบอแคว้อ อุบออัดบ่่วนบ่่วนจ๋วง (พระอาจารย์อุบอแคว้อ พระวัดบ้านน้ำเงิน)
 21. ท่ง่วนไทม่มโม่ะ สอวอัด (นายโหม่มโม่ มรรคทายก)
 22. ท่ง่วนแอเอ เทือทบ่่วนทออดโงงจ๋วง (นายแอ หัวหน้าหมวดโรงเรียน)
 23. ท่ง่วนอ่าอูย ลูกรบ่่วน (นายคำอูย สมาชิกในชุมชน)
 24. ท่ง่วนถีน ลูกรบ่่วน (นายถีน สมาชิกในชุมชน)
 25. ท่ง่วนอูม ลูกรบ่่วน (นายอูม สมาชิกในชุมชน)
- ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย นักวิชาการ นักพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน พนักงานบริษัท ชุคคั่นถ่านหินเวียงภูคา จำกัค และผู้วิจัย จำนวน 25 คน ดังนี้
1. ดร.อวยชัย ะทา ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (นักวิชาการ)
 2. ดร.กริชพัฒน์ ภูวนา ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม (นักวิชาการ)
 3. ดร.ปรีชา โสภณา ผู้ตรวจราชการกรมการพัฒนาชุมชน (นักวิชาการ, นักพัฒนาชุมชน)
 4. ดร.กันติมาภรณ์ วิวัฒน์ตระกูล พยาบาลวิชาชีพ หัวหน้ากลุ่มภารกิจ สำนักงานกลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ (นักวิชาการ)
 5. ดร.แคว้อ ศรีบุญยกุล ครูชำนาญการพิเศษประจำแผนกวิชาพีชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม (นักวิชาการ)
 6. ท่ง่วนไทม่มแอง ผู้อ่าอูโงงอูบ่่วน (นายโหม่มแอง ผู้อ่าอูโงงอูบ่่วน หรือผู้นำชุมชน)
 7. ท่ง่วนไทม่มสิง ผู้บ่่วนอ่าอูบ่่วน (นายโหม่มสิง ผู้นำด้านศาสนา หรือผู้นำชุมชน)
 8. ท่ง่วนไทม่มอ่าอูบ่่วน บอวอบ่่วน (นายโหม่มอ่าอูบ่่วน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน)
 9. ท่ง่วนไทม่มออมโงงอูบ่่วน (นายโหม่มออมโงงอูบ่่วน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน)

10. ທ່ານຄຳແອນ ຮອງນາຍບ້ານ (ນາຍຄຳແອນ ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ໄຫຼ່ບ້ານ ຫຼືຜູ້ນຳ
ຊຸມຊົນ)
11. ທ່ານໄຫມ່ທຽມ ແນວໂຮມບ້ານ (ນາຍໄຫມ່ເທີມ ຫົວໜ້າຊຸມຊົນ ຫຼືຜູ້ນຳ
ຊຸມຊົນ)
12. ນາງດາວັນ ຄູ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາບ້ານ (ນາງດາວັນ ຄູ່ໂຮງຮຽນ
ມັດທະຍົມສຶກສາ ຫຼືຜູ້ນຳຊຸມຊົນ)
13. ທ່ານຄຳຈັນ ຄູ່ປະຖົມສຶກສາບ້ານນ້ຳເງິນ (ນາຍຄຳຈັນ ຄູ່ປະຖົມສຶກສາບ້ານ
ນ້ຳເງິນ ຫຼືຜູ້ນຳຊຸມຊົນ)
14. ທ່ານເພືອງ ບກສກຸ່ມບ້ານ (ນາຍເພືອງ ຕຳຮວງບ້ານ ຫຼືຜູ້ນຳຊຸມຊົນ)
15. ທ່ານໄຫມ່ອູບ ຫົວໜ້າຮັກສານ້ຳລືນ (ນາຍໄຫມ່ອູບ ຫົວໜ້າຂາດປະຫານ
ຫຼືຜູ້ນຳຊຸມຊົນ)
16. ທ່ານຄຳຜຸຍ ລູກບ້ານ (ນາຍຄຳຜຸຍ ສມາຊິກໃນຊຸມຊົນ)
17. ທ່ານຕີນ ລູກບ້ານ (ນາຍຕີນ ສມາຊິກໃນຊຸມຊົນ)
18. ທ່ານອູມ ລູກບ້ານ (ນາຍອູມ ສມາຊິກໃນຊຸມຊົນ)
19. ທ່ານໄຫມ່ຈອມສິງ ລູກບ້ານ (ນາຍໄຫມ່ຈອມສິງ ສມາຊິກໃນຊຸມຊົນ)
20. ທ່ານບຸນຍະວົງ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍປະສານງານແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ
ບໍລິສັດ ຊຸດຄັ້ນຖ່ານຫີນວຽງພູຄາ ຈຳກັດ (ນາຍບຸນຍະວົງ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍປະສານງານແລະ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງບໍລິສັດ ຊຸດຄັ້ນຖ່ານຫີນເວີງພູຄາ ຈຳກັດ)
21. ທ່ານນຸບານ ຫົວໜ້າງານພັດທະນາລຸມລືນ ພະນັກງານຂອງບໍລິສັດ
(ນາຍນຸບານ ຫົວໜ້າງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ພັກງານຂອງບໍລິສັດ)
22. ທ່ານຈັນທາ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍບັນຊີແລະຜ່າຍບຸກຄົນ ພະນັກງານຂອງ
ບໍລິສັດ (ນາຍຈັນທາ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍບັນຊີແລະຜ່າຍບຸກຄົນ ພັກງານຂອງບໍລິສັດ)
23. ທ່ານສົມເພັດ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍສະຫວັດດີການ ພະນັກງານຂອງ
ບໍລິສັດ (ນາຍສົມເພັດ ຫົວໜ້າງານຜ່າຍສະຫວັດດີການ ພັກງານຂອງບໍລິສັດ)
24. ທ່ານຂັນທອງ ຮອງຫົວໜ້າງານຜ່າຍສະຫວັດດີການ ພະນັກງານຂອງ
ບໍລິສັດ (ນາຍຂັນທອງ ຜູ້ຊ່ວຍຫົວໜ້າງານຜ່າຍສະຫວັດດີການ ພັກງານຂອງບໍລິສັດ)
25. ນາງສາວສຸວິດາ ຕັ້ນທຸປະສາສນ໌ ຜູ້ຈັດການທົ່ວໄປ (General Manager) ຂອງ
ບໍລິສັດ ຊຸດຄັ້ນຖ່ານຫີນເວີງພູຄາ ຈຳກັດ (ຜູ້ວິຈັຍ)

2. พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากการพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของกิจกรรม/โครงการ ผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาร่วมกับชาวบ้าน (กลุ่มตัวอย่าง) จัดการสนทนากลุ่มว่าวิธีการใดเหมาะสมและมีความเป็นไปได้กับชุมชน โดยชาวบ้านเองมีบทบาทในการกำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการในการพัฒนาชุมชน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ในการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ (จากการวิจัยในระยะที่ 1) มาสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนที่สร้างขึ้นเอง เพื่อนำมาใช้เป็นแบบจำลองในการพิจารณาแก่กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 25 ครอบครัว ซึ่งแบบจำลองในการพิจารณาครั้งที่ 1 นี้ มีรูปแบบดังนี้

1.1.1 โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข

1.1.2 การเลี้ยงไก่

1.1.3 การเลี้ยงหมู

1.1.4 การเพาะเห็ด

1.1.5 การเลี้ยงปลา

1.1.6 การเลี้ยงกบ

1.1.7 การปลูกพืชผักสวนครัว

ซึ่งจากการสนทนาแลกเปลี่ยนระดับบุคคลและระดับกลุ่ม เพื่อประเมินปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมทั้งประเมินความเป็นไปได้ในด้านทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งทรัพยากรมนุษย์ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการกำหนดแผนเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม/โครงการในการพัฒนาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำร่างที่ได้จากการวิพากษ์ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

จากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 ครอบครัว เป็นครั้งที่ 2 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างประเมินกิจกรรม/โครงการที่จะนำมาสร้างรูปแบบในการพัฒนาชุมชน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบประเมินกิจกรรม/โครงการในการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ

โครงการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง(5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข					
2. การเลี้ยงไก่					
3. การเลี้ยงหมู					
4. การเพาะเห็ด					
5. การเลี้ยงปลา					
6. การเลี้ยงกบ					
7. การปลูกพืชผักสวนครัว					

แล้วนำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นำเสนอกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 25 ครอบครัว มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) โดยมีแบบประเมินให้แต่ละคนประเมิน

ใช้ค่า \bar{X} มาเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินโครงการต่างๆ ดังนี้

1.00 – 1.50 หมายถึง ไม่ควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการอย่างยิ่ง

1.51 – 2.50 หมายถึง ไม่ควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการ

2.51 – 3.50 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการ

3.51 – 4.50 หมายถึง ควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการ

4.51 – 5.00 หมายถึง ควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อหาคำตอบว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงจุดยืนของความรู้สึก ความคิดเห็นว่าควรนำกิจกรรมที่ต้องการมาดำเนินการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ซึ่งผลการวิเคราะห์โครงการต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 3

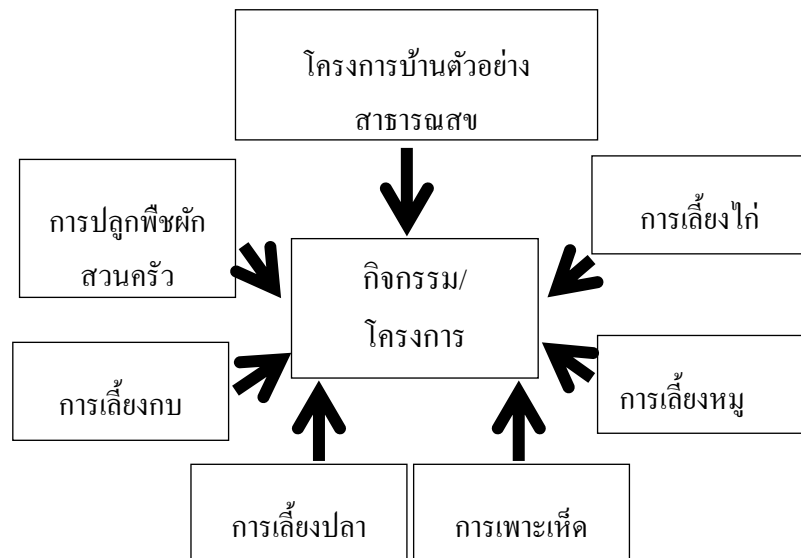
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (Mean) แบบประเมินกิจกรรม/โครงการในการพัฒนาชุมชน

กิจกรรม/โครงการ	\bar{X}	ลำดับที่
1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	4.90	1
2. การเลี้ยงไก่	4.51	2
3. การเลี้ยงหมู	4.25	3
4. การเพาะเห็ด	4.10	4

5. การเลี้ยงปลา	4.00	5
6. การเลี้ยงกบ	3.85	6
7. การปลูกพืชผักสวนครัว	3.62	7

จากตารางที่ 3 พบว่า ทุกกิจกรรม/โครงการ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 ครอบครัว เห็นควรนำกิจกรรม/โครงการนั้นๆ มาดำเนินการในการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ผู้วิจัยจึงนำมาออกแบบสร้างแผนภูมิรูปภาพประกอบเพื่อให้เห็นความชัดเจนมากขึ้น ดังแสดงในแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กิจกรรม/โครงการในสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

3. ปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสม จากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดการจัดการสนทนากลุ่มเพื่อจะได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.

ลาว) โดยกำหนดครอบครัวที่จะปฏิบัติตามแต่ละโครงการตามความสนใจ (อาสาสมัคร) มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ประเด็น	แนวทางการปฏิบัติ	จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
ด้านสาธารณสุข 1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	1. จัดทำแผนการดำเนินงาน แผนงาน แผนงบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ต่างๆ ร่วมกับภาครัฐ 2. เก็บข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวและบ้าน 3. จัดกองประชุมร่วมกับชาวบ้าน เปิดขบวนก่อสร้างบ้านตัวอย่างสาธารณสุข เผยแพร่รายละเอียดมาตรฐานเงื่อนไข และแผนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อกำหนดของภาครัฐ 4. จัดตั้งทีมงานลงติดตาม สนับสนุน ประจำเดือน 5. จัดทีมประเมินผลทุกๆ 3 เดือน 6. จัดกองประชุมประกาศบ้านตัวอย่างสาธารณสุข (บ้านที่สำเร็จตามเงื่อนไข)	ภาครัฐจัดร่วมโครงการทั้งหมด 81 ครัวเรือน 113 ครอบครัว แต่ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพียง 25 ครัวเรือน ให้การติดตามอย่างใกล้ชิด
ด้านเศรษฐกิจ 2. การเลี้ยงไก่	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการเลี้ยงไก่ให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านสร้างคอกไก่ 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อไก่เข้ามาเลี้ยง 5. ซื่อยามาสารรองไว้และฉีดยาป้องกันโรค 6. ให้สมาชิกกลุ่มปลูกพืชอาหารสัตว์ 7. ติดตามการเลี้ยงแต่ละเดือน 8. ติดต่อการขายไก่ออก 9. จัดเตรียมการย้ายทุนให้แก่ผู้อื่นเลี้ยงต่อไป	ร่วมโครงการ 25 ครัวเรือน แต่คัดเลือกตัวแทน 4 ครัวเรือน เพื่อรับผิดชอบในการประสานงานกลุ่ม
3. การเลี้ยงหมู	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการเลี้ยงหมูให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านสร้างคอกหมู 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อหมูเข้ามาเลี้ยง	ร่วมโครงการ 25 ครัวเรือน แต่คัดเลือกตัวแทน 5 ครัวเรือน เพื่อ

	5. ซื่อยามาสารองไว้และฉีดยาป้องกันโรค 6. ให้สมาชิกกลุ่มปลูกพืชอาหารสัตว์เลี้ยงหมู 7. ติดตามการเลี้ยงแต่ละเดือน	รับผิดชอบในการ ประสานงานกลุ่ม
ประเด็น	แนวทางการปฏิบัติ	จำนวน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
	8. ติดตามการขายหมูออก 9. จัดเตรียมการย้ายหมูให้แก่ผู้อื่นเลี้ยงต่อไป	
4. การเพาะเห็ด	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการเพาะเห็ดให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านสร้างโรงเพาะเห็ด 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อเชื้อเห็ดเข้ามาเพาะ 5. ให้สมาชิกกลุ่มผลิตก้อนเชื้อเห็ด 6. ติดตามการเพาะเห็ดแต่ละเดือน 7. ติดตามการขายเห็ด 8. จัดเตรียมการย้ายหมูให้แก่ผู้อื่นเพาะเห็ดต่อไป	ร่วมโครงการ 25 ครอบครัว แต่ คัดเลือกตัวแทน 4 ครอบครัว เพื่อ รับผิดชอบในการ ประสานงานกลุ่ม
5. การเลี้ยงปลา	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการขยายพันธุ์ปลาให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านขุดบ่อเลี้ยงปลา 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อพันธุ์ปลาเข้ามาเลี้ยง 5. ให้สมาชิกกลุ่มจัดหาอาหารปลาแบบธรรมชาติ 6. ติดตามการเลี้ยงปลาในแต่ละเดือน 7. ติดตามการขายปลา 8. จัดเตรียมการย้ายหมูให้แก่ผู้อื่นเลี้ยงปลาต่อไป	ร่วมโครงการ 25 ครอบครัว แต่ คัดเลือกตัวแทน 4 ครอบครัว เพื่อ รับผิดชอบในการ ประสานงานกลุ่ม
6. การเลี้ยงกบ	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการเลี้ยงกบให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านขุดบ่อเลี้ยงกบ 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อลูกกบเข้ามาเลี้ยง 5. ให้สมาชิกกลุ่มจัดหาอาหารเลี้ยงกบแบบธรรมชาติ 6. ติดตามการเลี้ยงแต่ละเดือน 7. ติดตามการขายกบ 9. จัดเตรียมการย้ายหมูให้แก่ผู้อื่นเลี้ยงต่อไป	ร่วมโครงการ 25 ครอบครัว แต่ คัดเลือกตัวแทน 4 ครอบครัว เพื่อ รับผิดชอบในการ ประสานงานกลุ่ม

7. การปลูกพืชผักสวนครัว	1. จัดตั้งกลุ่ม 2. จัดฝึกอบรมด้านวิธีการให้กลุ่ม 3. ให้ชาวบ้านเตรียมพื้นที่ปลูก 4. ให้ชาวบ้านหาซื้อเมล็ดพันธุ์มาปลูก 5. ให้สมาชิกกลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ	ร่วมโครงการ 25 ครอบครัว คัดเลือก 4 ครอบครัว เป็น ตัวแทน รับผิดชอบ ประสานงานกลุ่ม
ประเด็น	แนวทางการปฏิบัติ	จำนวน ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
	6. ติดตามการปลูกพืชผักสวนครัวแต่ละเดือน 7. ติดตามการขายพืชผักสวนครัว 8. จัดเตรียมการย้ายทุนให้แก่ผู้อื่นปลูกต่อไป	

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเสนอแนวทางที่เหมาะสม ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยและคณะได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

สรุปผลในระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สปป.ลาว พบข้อสรุปดังนี้

1. มีผู้สนใจร่วมพัฒนา จำนวน 25 ครอบครัว และมีนักวิชาการผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้วิจัยด้วย จำนวน 25 คน รวมทั้งหมด 50 คน

2. ผลการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยคณะผู้สนใจร่วมพัฒนา พบว่า มีโครงการที่ชุมชนจะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น 7 โครงการ โดยแต่ละโครงการได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามความเหมาะสม จำนวนจำนวนครอบครัวที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มปฏิบัติแต่ละโครงการ

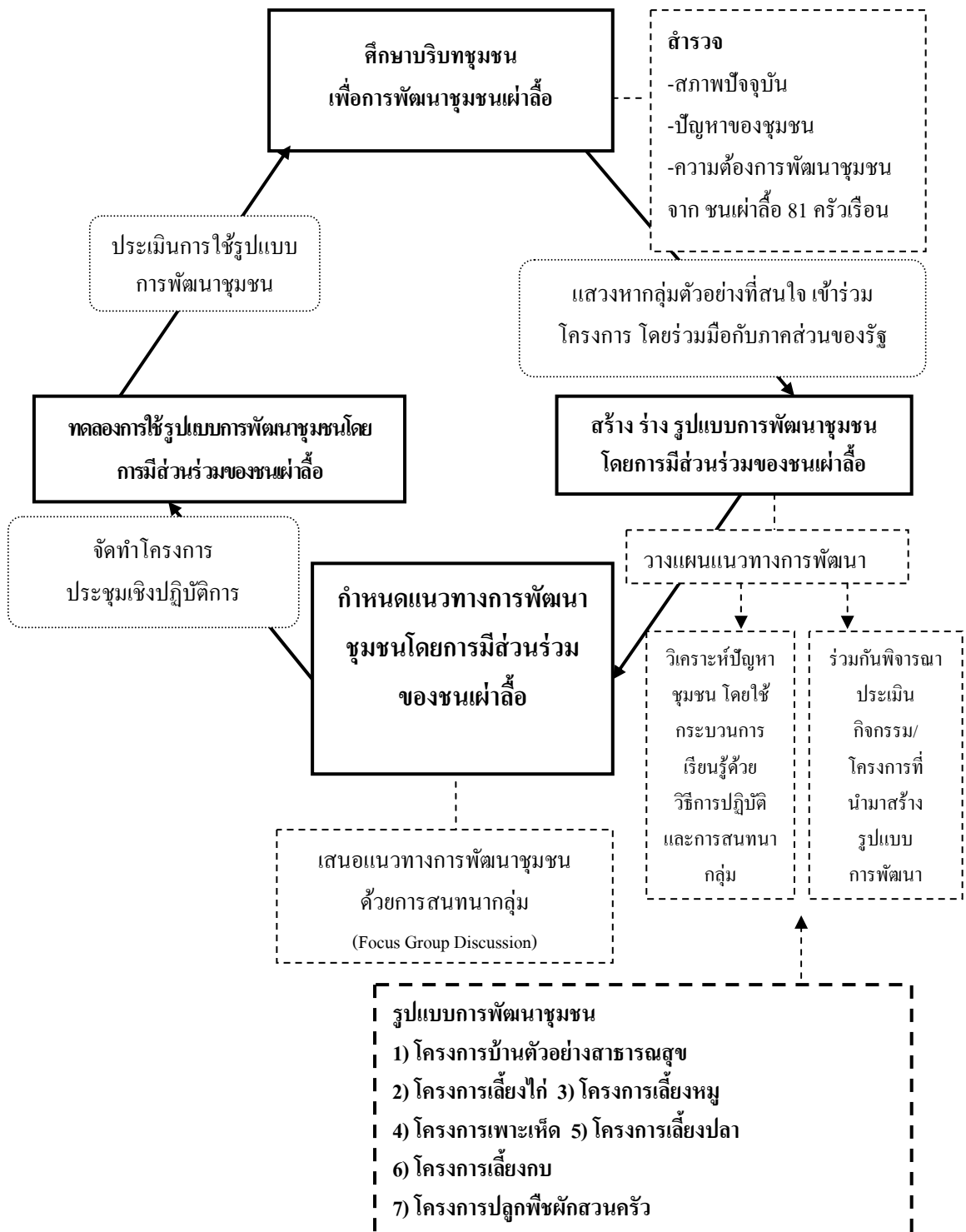
3. มีการปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสม ทั้ง 7 โครงการ โดยมีผู้เข้าร่วมทุกโครงการ 25 ครอบครัว แต่ละโครงการได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตามความเหมาะสม จำนวนจำนวนครอบครัวที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่มปฏิบัติแต่ละโครงการ ดังนี้

3.1 โครงการด้านสาธารณสุข 1 โครงการ คือ โครงการบ้านตัวอย่าง สาธารณสุข ภาครัฐจัดรวมโครงการทั้งหมด 81 ครัวเรือน 113 ครอบครัว แต่ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างร่วมโครงการ 25 ครอบครัว ในการติดตามอย่างใกล้ชิดไม่คัดเลือกตัวแทน

3.2 โครงการด้านเศรษฐกิจ มี 6 กิจกรรม เข้าร่วมทุกกิจกรรมทั้ง 25 ครอบครัว แต่ใช้วิธีคัดเลือกครอบครัวตัวแทนของแต่ละกิจกรรมตามความถนัด เพื่อแบ่งความรับผิดชอบ

ในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมนำมาเผยแพร่ให้สมาชิกทุกครอบครัว เพราะทุกครอบครัวมีส่วนร่วมทุกโครงการ ได้แก่

- 3.2.1 การเลี้ยงไก่ มีตัวแทนรับผิดชอบประสานงานกลุ่ม 4 ครอบครัว
- 3.2.2 การเลี้ยงหมู มีตัวแทนรับผิดชอบประสานงานกลุ่ม 5 ครอบครัว
- 3.2.3 การเพาะเห็ด มีตัวแทนรับผิดชอบประสานงานกลุ่ม 4 ครอบครัว
- 3.2.4 การเลี้ยงปลา มีตัวแทนรับผิดชอบประสานงานกลุ่ม 4 ครอบครัว
- 3.2.5 การเลี้ยงกบ มีตัวแทนรับผิดชอบประสานงานกลุ่ม 4 ครอบครัว
- 3.2.6 การปลูกพืชผักสวนครัว มีตัวแทนรับผิดชอบ 4 ครอบครัว

แผนภาพที่ 3 แสดงแบบจำลองรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่า
ลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย
ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

ปัจจุบันของชุมชน ปัญหาของชุมชน ความต้องการในการพัฒนาชุมชน โดยร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐ ชนบ้าน ชนเมือง และชนแขวง โดยการนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของแขวงหลวงน้ำทา และ เมืองเวียงภูคา เป็นแนวทางในการพัฒนาชนเผ่าลื้อบ้านน้ำเงิน หลังจากนั้นนำมาพัฒนาร่าง รูปแบบการพัฒนาชุมชน วางแผนแนวทางการดำเนินการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาของชุมชน แสวงหากลุ่มตัวอย่างที่สนใจเข้าร่วมโครงการตลอดกิจกรรม (25 ครอบครัว) นักวิชาการ นักพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน พนักงานบริษัท บุคคลใน ถิ่นหินเวียงภูคา จำกัด ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชนที่ได้จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ นำผลการ วิจัยระยะที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาชุมชน ประเมินปัญหาและความต้องการของชุมชนพร้อมทั้งประเมินความเป็นไปได้ในด้านทรัพยากร ที่มีอยู่ในชุมชน ใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ และการสนทนากลุ่ม ร่วมกันพิจารณา ประเมินกิจกรรม/โครงการ ที่จะนำมาสร้างแบบจำลองรูปแบบการพัฒนาชุมชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลการวิจัยระยะที่ 1 ทั้ง 7 โครงการ ประกอบด้วยโครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงหมู การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ และการปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อออกแบบ สร้างแผนภูมิรูปภาพประกอบเพื่อให้เห็นความชัดเจนมากขึ้น ต่อมานำมากำหนด แนวทางในการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาชุมชน

การติดต่อประสานงานเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศ โดยประสานงานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของรัฐชนบ้าน เมือง และแขวง ใช้นโยบายตลอดจนแผนพัฒนาของภาครัฐ สปป.ลาว เป็นแผนในการพัฒนา ได้ติดต่อประสานงานเครือข่ายที่ประเทศไทย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นที่ปรึกษา, ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพไทยในบริเวณชายแดน จังหวัดเชียงราย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้

ในการจัดผู้แทนของภาครัฐ สมาชิกผู้เข้าร่วมกิจกรรม และผู้เกี่ยวข้อง ไปทัศนศึกษาดูงาน และได้ติดต่อศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง บ้านดอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จัดส่งนายกองเงิน อินทะวง พนักงานของบริษัท ขุดคันถ่านหินเวียงภูคา จำกัด เป็นพนักงานคนลาว เพื่อไปศึกษาดูงานและฝึกอบรมเป็นเวลา 1 เดือน โดยลงพื้นที่พบปะชาวบ้านร่วมกิจกรรม โครงการต่างๆ ของชุมชนหาประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อกลับไปทำหน้าที่เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน ที่บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ต่อไป

ระยะที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

กิจกรรมของการวิจัยในระยะที่ 3 มีรายละเอียด ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 3 นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว)

การวิจัยในระยะที่ 3 นี้เป็นระยะติดตามและประเมินผลกิจกรรม/โครงการซึ่งเป็นการวัดความสำเร็จของกิจกรรม/โครงการ โดยผู้วิจัยร่วมกับชาวบ้านในชุมชนที่ร่วมงานวิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลว่าผลการวิจัยครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ จากนั้นจะมีการจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเสนอผลการวิจัย เพื่อเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับชุมชน รวมถึงการสานต่อชาวบ้านในชุมชนให้นำผลการวิจัยไปดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาต่อไป

ผลของการวิจัยระยะที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

1. การดำเนินการทดลองการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 25 ครอบครัว เพื่อสอบถามเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pretest) ทั้งด้านสาธารณสุข และด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุขเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการประเมินบ้านตัวอย่างด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นแบบประเมินของภาครัฐ จัดทำโครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) จำนวน 1 ตัวแปร มี 22 ข้อ ดังนี้

1.1.1 สามารถเข้าถึงจุดบริการสุขภาพภายใน 2 ชม. โดยทางเดิน

- 1.1.2 มีแผนที่บ้าน ที่ตั้งหลังคาเรือนครบถ้วน
- 1.1.3 มีคณะกรรมการอาสาสมัครหมู่บ้าน (คสบ.) ดำเนินงานปกติ
- 1.1.4 มีหอข่าวด้านสาธารณสุข
- 1.1.5 มีน้ำลินใช้เพียงพอตลอดปี
- 1.1.6 ไม่มีการระบาดของโรคเกิดขึ้นตามฤดูกาล
- 1.1.7 มีอาสาสมัครหมู่บ้าน (อสบ.) หรือหมอชาวบ้าน หมอตำแย
- 1.1.8 มีผู้ยาประจำบ้านดำเนินปกติ (ไม่ขาดทุน)
- 1.1.9 มีส้วมและยังใช้เป็นประจำ
- 1.1.10 คัดน้ำสะอาด (น้ำดื่มสุกทุกครั้ง)
- 1.1.11 บริเวณใต้ถุนบ้าน/รอบบ้านสะอาดทุกวัน
- 1.1.12 ไม่มีสัตว์อยู่ใต้ถุนบ้าน ทำคอกสัตว์ไว้นอก
- 1.1.13 มีหลุมขยะ ทำลาย เผาประจำ
- 1.1.14 มีการระบายน้ำเสีย ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์ของยุง
- 1.1.15 รางหญ้าขอบเขตรอบบ้านให้สะอาดอยู่เสมอ
- 1.1.16 ทุกครอบครัวนอนในมุ้ง
- 1.1.17 เด็กอายุ 2 ปี ในครอบครัวฉีดวัคซีนครบ (มีบัตร)
- 1.1.18 ผู้หญิงในครอบครัวอายุ 15 – 45 ปี ฉีดวัคซีนครบ (มีบัตร)
- 1.1.19 มีการวางแผนครอบครัว (ลูกห่าง)
- 1.1.20 สตรีมีครรภ์ได้รับการฝากครรภ์กับแพทย์ 1 ครั้งขึ้นไป (มีบัตร)
- 1.1.21 คลอดลูกกับหมอตำแยที่ได้ผ่านการฝึกอบรมหรือแพทย์
- 1.1.22 เด็กเกิดใหม่ได้รับการเลี้ยงนมแม่อย่างต่ำ 6 เดือน

1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ มีจำนวน 6 ตัวแปร
ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ดังนี้

- 1.2.1 รายได้ครัวเรือน
- 1.2.2 รายจ่ายครัวเรือน
- 1.2.3 จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ
- 1.2.4 จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ
- 1.2.5 จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ
- 1.2.6 จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า

2. ขณะดำเนินโครงการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองการวิจัยตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้นและสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 โครงการฝึกอบรมกลุ่มกิจกรรมด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ กำหนดเวลา 21 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 11-31 กรกฎาคม 2009 (แสดงในภาคผนวก ค)

2.2 กิจกรรม/โครงการ ทั้ง 7 กลุ่ม คือ 1) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข 2) โครงการเลี้ยงไก่ 3) โครงการการเลี้ยงหมู 4) โครงการเพาะเห็ด 5) โครงการเลี้ยงปลา 6) โครงการเลี้ยงกบ และ 7) โครงการปลูกพืชผักสวนครัว (แสดงในภาคผนวก ค)

ขณะที่ปฏิบัติงานจริงนั้นได้มีการอบรมในลักษณะกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการตลอดเวลา เพื่อแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุต่อการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา โดยอาศัยหลักการหลายๆ หลักการ โดยการแก้ปัญหาทีละอย่าง โดยปกติในชีวิตประจำวันของทุกคนจะต้องพบกับปัญหาต่างๆ มากมายหลายรูปแบบ ซึ่งจะต้องหาทางแก้ไขและวิธีการแก้ไขของแต่ละคนก็จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานหลายๆ อย่าง เช่น ความสามารถ ความรู้ ประสบการณ์ของผู้แก้ปัญหา โดยนำวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ มาศึกษาพิจารณาสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การลองผิด-ลองถูก แก้ปัญหาโดยสิ่งใดผิดก็จะละเว้นไม่กระทำสิ่งใดถูกต้องจะเก็บเป็นฐานความรู้ ไว้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาในโอกาสต่อไป

2. การใช้เหตุผลประกอบการแก้ปัญหา ในบางกรณีผู้ปฏิบัติสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงคิด หรือทำเช่นนั้น ซึ่งรูปแบบของการให้เหตุผลประกอบการแก้ปัญหานั้นของแต่ละคนอาจแตกต่างกัน

3. หลังการดำเนินโครงการ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) กับกลุ่มตัวอย่าง 25 ครอบครัว ไว้เป็นข้อมูลหลังการทดลอง Post-test เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre-test)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดหมวดหมู่หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแบบวัดซ้ำ (Repeated Measures Multivariate Analysis of Variance: repeated Measures MANOVA) มีรายละเอียดดังนี้

ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูล (17 มิถุนายน -31 กรกฎาคม 2009) จนถึงก่อนเริ่มทำการทดลองตามโครงการ (1 สิงหาคม 2009 – 31 กรกฎาคม 2010) รวมระยะเวลาในการทดลอง

เป็นเวลา 1 ปี ซึ่งเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการวัดความสำเร็จของโครงการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) หากโครงการดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องก็อาจจะพิสูจน์ความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงินได้ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้ร่วมโครงการงานวิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลที่เป็นผลการวิจัยว่าครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ จากนั้นจึงจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์และจัดเวทีชาวบ้าน เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับชุมชน รวมถึงการสานต่อให้ชาวบ้านนำผลการปฏิบัติตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นระยะๆ จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหการพัฒนาชุมชนเป็นระยะๆ ไปพร้อมๆ กันด้วย ขณะเดียวกันผู้วิจัยก็ได้เก็บข้อมูล โดยการสังเกตการณ์ สัมภาษณ์ ทดสอบ และให้ตอบแบบสอบถามไปด้วยเช่นกัน มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	22	88.00
หญิง	3	12.00
รวม	25	100.00
อายุ		
Mean = 44.64 S.D. = 9.84 Min = 30.00 Max = 65.00		
จำนวนสมาชิกในบ้าน		
Mean = 4.68 S.D. = 1.62 Min = 2.00 Max = 7.00		
พื้นที่ทำนา		
Mean = 15.80 S.D. = 9.94 Min = 3.00 Max = 40.00		

จากตารางที่ 5 พบว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 88.00) อายุเฉลี่ย 45 ปี สมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 5 คน และพื้นที่ทำนาเฉลี่ย 15 ไร่ต่อครัวเรือน

2. ผู้วิจัยนำคะแนนของแบบทดสอบ ทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ ก่อนและหลังการทดลองมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (MANOVA : Repeated Measures) ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของ MANOVA ดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลตัวแปรอิสระแต่ละข้อมูลจะต้องเป็นอิสระจากกัน (Independent of Observations) (ผจงจิต อินทสุวรรณ. 2002 : 41 ; อ้างถึงใน Stevens. 1992 : 239)

2.2 ข้อมูลตัวแปรตามที่น่ามาศึกษาต้องมีการแจกแจงเป็น โค้งปกติแบบหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution)

ก่อนการทดสอบสมมุติฐาน ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (MANOVA : Repeated Measures) โดยการทดสอบการแจกแจงปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normality) พบว่า ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์นั้น มีการแจกแจงเป็นปกติด้วยการพิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) และจากค่าความโด่ง (Kurtosis) คือ อยู่ในช่วงไม่เกิน +1 และ -1 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	n	Pretest				Posttest			
		\bar{X}	S.D.	SKEWNESS	KURTOSIS	\bar{X}	S.D.	SKEWNESS	KURTOSIS
1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	25	9.28	2.03	-.350	-.829	20.44	1.63	-.599	-.994
2. รายได้ครัวเรือน	25	553.20	77.28	-.251	-.725	653.20	77.28	-.251	-.725
3. รายจ่ายครัวเรือน	25	574.00	55.67	-.161	-1.049	470.00	53.54	-.071	-1.082
4. จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ	25	13.60	3.68	.373	-.771	26.56	7.86	.193	-.711
5. จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ	25	9.72	3.71	.039	-1.031	19.44	7.42	.039	-1.031
6. จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ	25	7.36	3.46	.376	-.582	41.20	6.74	-.241	-1.030
7. จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า	25	14.20	2.27	.689	.985	10.00	2.62	.209	.933

การวิเคราะห์จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง จากกลุ่มทดลอง จำนวน 25 คน ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ 9.28 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) ค่าเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือน เท่ากับ 553.20 บาทต่อเดือน ค่าเฉลี่ยรายจ่ายของครัวเรือน 574.00 บาทต่อเดือน ค่าเฉลี่ยพืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 13.60 ต้นต่อเดือน ค่าเฉลี่ยสัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ 9.72 ตัวต่อเดือน ค่าเฉลี่ยเห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 7.36 กิโลกรัมต่อเดือน ค่าเฉลี่ยสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ 14.20 ชนิดต่อเดือน

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ 2.03 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ 77.28 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน 55.67 บาทต่อเดือน พืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 3.68 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ 3.71 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 3.46 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ 2.27 ชนิดต่อเดือน

3. ค่าความเบ้ (Skewness) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ -.350 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ -.251 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน -.161 บาทต่อเดือน พืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ .373 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ .039 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ .376 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ .689 ชนิดต่อเดือน

4. ค่าความโด่ง (Kurtosis) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ -.829 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ -.725 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน -1.049 บาทต่อเดือน พืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ -.771 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ -1.031 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ -.582 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ .985 ชนิดต่อเดือน

หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง จากกลุ่มทดลอง จำนวน 25 ครอบครัว ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ 20.44 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) ค่าเฉลี่ยรายได้ของครัวเรือน เท่ากับ 653.20 บาทต่อเดือน

ค่าเฉลี่ยรายจ่ายของครัวเรือน 470.00 บาทต่อเดือน ค่าเฉลี่ยพืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 26.56 ต้นต่อเดือน ค่าเฉลี่ยสัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ 19.44 ตัวต่อเดือน ค่าเฉลี่ยเห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 41.20 กิโลกรัมต่อเดือน ค่าเฉลี่ยสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ 10.00 ชนิดต่อเดือน

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ 1.63 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ 77.28 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน 53.54 บาทต่อเดือน พืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 7.86 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ 7.42 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ 6.74 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ 2.62 ชนิดต่อเดือน

3. ค่าความเบ้ (Skewness) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ -.599 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ -.251 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน -.071 บาทต่อเดือน เพื่อการยังชีพ เท่ากับ .193 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ .039 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ -.241 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ .209 ชนิดต่อเดือน

4. ค่าความโด่ง (Kurtosis) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของครัวเรือน เท่ากับ -.994 (จากจำนวนกิจกรรม 22 ตัวแปร) รายได้ของครัวเรือน เท่ากับ -.725 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครัวเรือน -1.082 บาทต่อเดือน พืชเพื่อการยังชีพ เท่ากับ -.771 ต้นต่อเดือน สัตว์เพื่อการยังชีพ เท่ากับ -1.031 ตัวต่อเดือน เห็ดเพื่อการยังชีพ เท่ากับ -1.030 กิโลกรัมต่อเดือน สินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า เท่ากับ .933 ชนิดต่อเดือน

จากตารางที่ 6 เป็นการวิเคราะห์ ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของข้อมูลเพื่อดูว่าข้อมูลเป็น โค้งปกติหรือไม่ ซึ่งพบว่าทุกตัวแปรไม่มีค่าเกินที่กำหนดคือ + 1 และ -1 ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (MANOVA : Repeated Measures) โดยทดสอบการแจกแจงปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normality) พบว่า ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ มีการแจกแจงเป็น โค้งปกติ เมื่อได้พิจารณาจากค่าความเบ้ (Skewness) และจากค่าความโด่ง (Kurtosis) มีค่าอยู่ในช่วงไม่เกินหรือใกล้เคียงอยู่ในช่วง +1 และ -1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าลักษณะข้อมูลมีการกระจายเป็น โค้งปกติ และผู้วิจัยได้ทดสอบ ค่า Kolmogorov-Smirnov และ Shapiro-Wilk อีกครั้งเพื่อความมั่นใจ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การทดสอบการแจกแจงปกติ ค่า Kolmogorov-Smirnov และ Shapiro-Wilk ของตัวแปร

กลุ่มทดลอง	Pretest						Posttest					
	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk			Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig	Statistic	Df	Sig.	Statistic	df	Sig
1. โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	.158	25	.106	.938	25	.134	.230	25	.101	.846	25	.101
2. รายได้ครัวเรือน	.146	25	.178	.966	25	.550	.146	25	.178	.966	25	.550
3. รายจ่ายครัวเรือน	.200	25	.111	.870	25	.104	.192	25	.118	.882	25	.108
4. จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ	.120	25	.200	.941	25	.158	.119	25	.200	.962	25	.451
5. จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ	.128	25	.200	.950	25	.249	.128	25	.200	.950	25	.249
6. จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ	.112	25	.200	.967	25	.568	.193	25	.117	.901	25	.220
7. จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า	.169	25	.063	.949	25	.234	.192	25	.218	.954	25	.311

จากตารางที่ 7 การพิจารณาค่านัยสำคัญ (Significant) ของค่าสถิติ Kolmogorov-Smirnov และ Shapiro-Wilk ทั้ง 7 ตัวแปร ประกอบด้วย โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า ถ้าตัวแปรใดมีค่าน้อยกว่า .05 ลงมา จะถือว่าข้อมูลชุดนั้น ตัวแปรนั้น มีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติ แต่ผลการทดสอบ พบว่าค่าสถิติ Kolmogorov-Smirnov มีค่า Significant มากกว่า .05 ทุกตัวแปร ถือได้ว่าทุกตัวแปรมีการกระจายเป็นโค้งปกติสามารถวิเคราะห์ด้วย MANOVA ต่อไปได้

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (MANOVA : Repeated Measures) ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 8 และตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้

รูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงจันทน์ แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยใช้สถิติ MANOVA (Repeated Measures)

Effect			Value	F	Hypothesis df	Sig.
Within Subjects	Intercept	Pillai's Trace	.995	502.986 ^a	7.000	.000
		Wilks' Lambda	.005	502.986 ^a	7.000	.000
		Hotelling's Trace	195.606	502.986 ^a	7.000	.000
		Roy's Largest Root	195.606	502.986 ^a	7.000	.000
Between Subjects	ระยะเวลา	Pillai's Trace	.997	771.176 ^a	7.000	.000
		Wilks' Lambda	.003	771.176 ^a	7.000	.000
		Hotelling's Trace	299.902	771.176 ^a	7.000	.000
		Roy's Largest Root	299.902	771.176 ^a	7.000	.000

a Exact statistic

b Design : Intercept Within Subjects Design : ระยะเวลา *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 การทดสอบสมมติฐาน โดยการทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรตามแบบวัดซ้ำ (MANOVA : Repeated Measures) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบแบบ Multivariate Tests เป็นการพิจารณาจากระยะเวลา

ก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยใช้การทดสอบด้วยวิธี Pillai's Trace, Wilks' Lambda, Hotelling's Trace, และ Roy's Largest Root พบว่า มีค่า Significant ที่ระดับ .000 เท่ากัน ดังแสดงในตารางที่ 8 แสดงว่า คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าคะแนนหลังการดำเนินงานสูงกว่าก่อนการดำเนินงาน ซึ่งสรุปตามสมมติฐานได้ว่ารูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ โดยรวมแล้วดีขึ้นกว่าเดิมในการปฏิบัติกิจกรรมของโครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุขของสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มขึ้น มีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น รายจ่ายครัวเรือนลดลง จำนวนพืชเพื่อการยังชีพเพิ่มขึ้น จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพเพิ่มขึ้น จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพเพิ่มขึ้น จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้าลดลง หลังจากได้ดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาชุมชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบ Univariate Tests เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละตัวแปรว่ามีค่าก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันหรือไม่ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบ โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ และ จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้าของการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาชุมชน แบบทีละตัวแปร Univariate Tests

Source	Measure	SS	df	MS	F	Sig
ระยะเวลา	โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข	10444.840	1	10444.840	3907.047	.000*
	รายได้ครัวเรือน	10666756.000	1	10666756.000	1785.929	.000*
	รายจ่ายครัวเรือน	5522500.000	1	5522500.000	1926.453	.000*
	จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ	17635.840	1	17635.840	285.185	.000*
	จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ	9447.840	1	9447.840	171.239	.000*
	จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ	42436.000	1	42436.000	932.659	.000*
	จำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า	2500.000	1	25000.000	361.446	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ตัวแปร ได้แก่ โครงการบ้านตัวอย่าง สาธารณสุข รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน จำนวนพืชเพื่อการยังชีพ จำนวนสัตว์เพื่อการยังชีพ จำนวนเห็ดเพื่อการยังชีพ และจำนวนสินค้าอุปโภคบริโภคที่ซื้อจากร้านค้า พบว่ามีค่านัยสำคัญ (Sig) น้อยกว่า .05 นั่นคือก่อนและหลังการทดลอง ทุกตัวแปรมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินงานตามโครงการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัวแปร จึงสรุปได้ว่าหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ในการพึ่งพาตนเองของประชาชนดีขึ้นจากก่อนการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5. การคืนความรู้สู่ชุมชน

กิจกรรมคืนความรู้สู่ชุมชน ผู้วิจัยได้จัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชนเพื่อเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณะผู้วิจัยและชาวบ้าน เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2009 ณ หอประชุมประจำชุมชน (ห้องกรบ้าน) ของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย คนในชุมชน นักพัฒนา และนักวิจัยประกอบด้วย

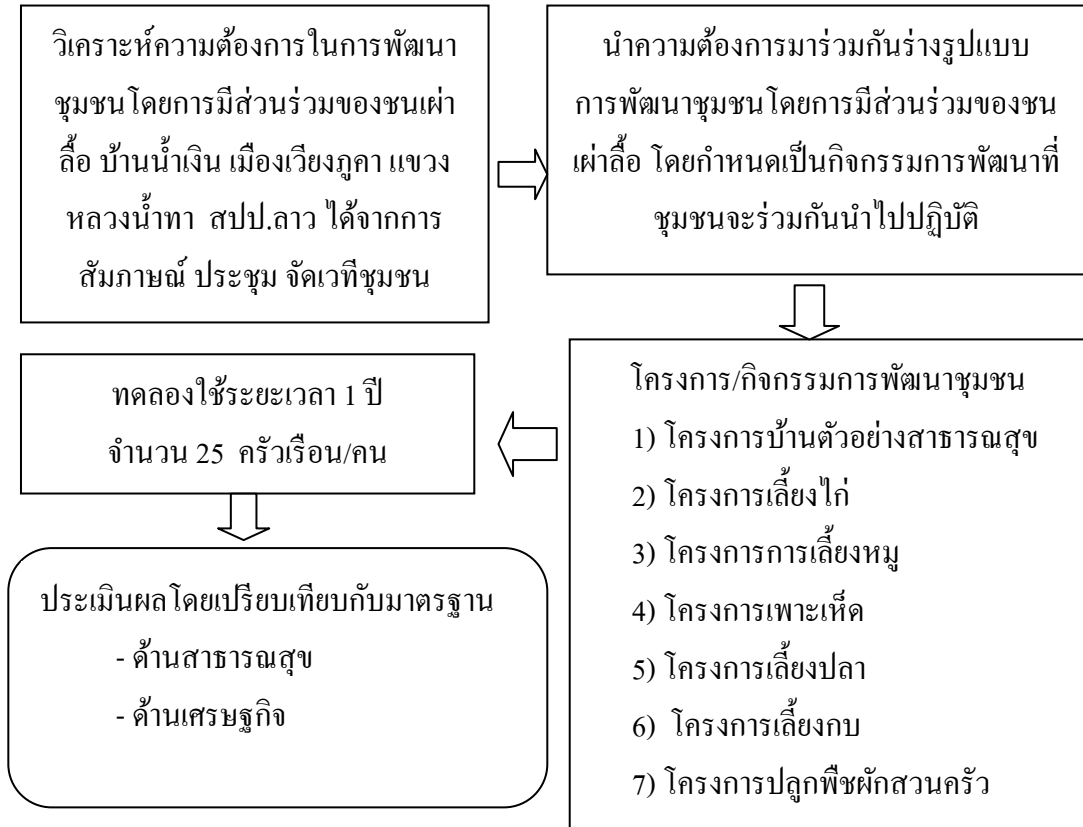
กลุ่มที่ 1 ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนในชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวง หลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 25 คน

กลุ่มที่ 2 นักพัฒนา พัฒนาการชุมชน และกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 นักวิชาการ นักวิจัย จำนวน 15 คน

สรุปผลการวิจัย รูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่ 1) โครงการบ้านตัวอย่างสาธารณสุข 2) โครงการเลี้ยงไก่ 3) โครงการการเลี้ยงหมู 4) โครงการเพาะเห็ด 5) โครงการเลี้ยงปลา 6) โครงการเลี้ยงกบ และ 7) โครงการปลูกพืชผักสวนครัว จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาเป็นรูปแบบการพัฒนาชุมชนของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงคุก แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว (สปป.ลาว) ไปทดลองในการดำเนินงานตามรูปแบบที่ได้ และกำหนดให้มีการวัดผลก่อนและหลังการดำเนินงาน พบว่า หลังการทดลองมีรูปแบบการพัฒนาชุมชนดีขึ้นกว่าก่อนทดลอง อันนำมาซึ่งผลการวิจัยระยะที่ 3 เป็นผลที่ทำให้เกิดความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาชุมชน

จากปัจจัย 2 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาชุมชนหลังการทดลองดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิรูปภาพได้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 กระบวนการดำเนินการวิจัยรูปแบบการพัฒนาชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชนเผ่าลื้อ บ้านน้ำเงิน เมืองเวียงภูคา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)